

Inhoud

Vrienden maken samen vaak veel plezier, maar hebben ook wel eens ruzie. In deze les leren de leerlingen op welke manieren zij een ruzie met een vriendje weer goed kunnen maken.

Doel

- De leerlingen verzinnen manieren om een ruzie bij te leggen.
- De leerlingen weten dat zij een ruzie kunnen bijleggen door bijvoorbeeld 'het spijt me' te zeggen.

Materiaal

- Digibord
- Lesblad 2a en 2b
- Boek *Jip en Janneke* van Annie M.G. Schmidt

De les

Introductie

U kunt aan het begin van de les vertellen dat alle mensen, zelfs goede vrienden, wel eens ruzie maken. Ruzie kan heel erg lijken. Soms lijkt het alsof het nooit meer goed komt, maar meestal valt dat mee en word je weer vrienden met elkaar. Deze les gaat over de verschillende manieren die er zijn om een ruzie bij te leggen. Om de les te starten kunt u een verhaaltje over een ruzie voorlezen, bijvoorbeeld uit *Jip en Janneke: Het kindje lijkt op een varkentje of Jip wil geen thee meer drinken* (Annie M.G. Schmidt, 2009).

Aan de slag

Opdracht 1 Manieren om een ruzie bij te leggen

Deze opdracht gaat over ruzie maken en het weer goed maken.

1. Laat lesblad 2a aan de klas zien.
2. **Tekening 1** U kunt de volgende vragen stellen:
Wat gebeurt er op het plaatje? (Antwoord: Koen heeft ruzie met Marit over speelgoed.) Hoe voelen deze kinderen zich? Hoe kun je dat zien?
3. Vraag de leerlingen om voorbeelden te geven van een ruzie die zij hebben meegemaakt. Vraag ook naar de redenen van de ruzie. Verzin samen zoveel mogelijk redenen om ruzie te maken.
4. **Tekening 2** Stel de leerlingen dezelfde vragen:
Wat gebeurt er op het plaatje? (Antwoord: Koen en Marit maken het weer goed.) Hoe voelen deze kinderen zich? Hoe kun je dat zien?
5. Vraag de leerlingen op welke manier zij ruzies oplossen. Verzin samen zoveel mogelijk verschillende manieren om het goed te maken.
U kunt denken aan:
 - *Je kunt een grapje maken of een complimentje.*
 - *Je kunt de ander vragen met je te spelen.*
 - *Je kunt iets aardigs zeggen, bijvoorbeeld: 'Sorry', of: 'Ik heb het niet zo bedoeld', of: 'Zullen we weer vriendjes zijn?'*
 - *Je kunt iets lekkers met elkaar delen.*
 - *Je kunt een aardig briefje schrijven.*

lesblad 2a

①

Marit en Koen maken ruzie

②

Marit en Koen maken het weer goed

Les 2

Belangrijk

In van de docentenhandleiding kunt u meer lezen over de achtergrond en de aanpak van rollenspellen in de klas.

Tip

- U kunt uitleggen dat 'het spijt me' of 'sorry' ook 'je verantwoordigingen aanbieden' genoemd wordt.
- U kunt het oplossen van een ruzie ook uitleggen met het Stoplichtmodel. (Kijk voor uitleg van dit model in de docentenhandleiding). Een ruzie bijleggen hoort bij het oranje licht van het stoplicht: 'Wat kan ik in deze situatie doen?'

Opdracht 2 De ruzie wordt bijgelegd

U speelt samen met het PAD-kind van de dag een rollenspel waarbij een ruzie wordt bijgelegd.

1. Verzin eerst met het PAD-kind waar de ruzie over gaat. U kunt de situatie van tekening 1 van lesblad 2a als uitgangspunt nemen: *Koen heeft ruzie met Marit om speelgoed.*
2. Verzin samen een manier om de ruzie bij te leggen. Denk ook aan de voorbeelden uit opdracht 1 van deze les.
3. Speel de situatie samen na en bespreek het rollenspel daarna met de klas. Vraag bijvoorbeeld of de leerlingen duidelijk konden zien wat er aan de hand was, waar de ruzie over ging en hoe het weer goed werd gemaakt.
4. U kunt eventueel nog meer rollenspellen doen met andere situaties en oplossingen.

Opdracht 3 De ruzie wordt niet bijgelegd

Soms wordt een ruzie niet direct bijgelegd. Daar gaat deze opdracht over.

1. U kunt de klas eerst uitleggen dat het soms moeilijk is om het na een ruzie weer goed te maken. Je doet je best, maar de ander is er nog niet aan toe om de ruzie bij te leggen. Je kunt daar heel verdrietig of teleurgesteld van worden. Vertel bijvoorbeeld dat je dan kunt zeggen dat je 'straks wel weer vriendjes wilt zijn'. Vraag de klas of ze weten wat je nog meer kunt zeggen.
2. Speel samen met het PAD-kind van de dag een rollenspel waarbij de ruzie niet wordt bijgelegd. U kunt de ruzie om dezelfde reden als op tekening 1 van lesblad 2a kiezen, maar nu is Koen of Marit zo boos dat hij of zij het niet goed wil maken.
3. Vertel tijdens het spelen hardop wat u in uw rol denkt. Dat kan ongeveer zo gaan: Volgens mij wil Koen het nog niet goedmaken. Wat moet ik nu doen? Zal ik maar gewoon weglopen? *Nee, ik kan beter zeggen dat ik nu wegloop, maar straks wel vriendjes wil zijn.*
4. Bespreek het rollenspel na. U kunt de leerlingen vragen wat ze van uw oplossing vinden. Vraag of ze andere manieren weten.
5. U kunt een aantal leerlingen een paar andere manieren om een ruzie bij te leggen laten uitbeelden.

Opdracht 4 Schrijven over ruzie

De leerlingen schrijven een verhaaltje over een keer dat zij het na een ruzie met een vriendje weer goed hebben gemaakt. Het mag ook getekend worden.

1. Vraag de leerlingen eerst om goed na te denken over een keer dat ze ruzie hebben gehad met een vriendje. *Hoe hebben ze de ruzie toen weer goed gemaakt?*
2. Het PAD-kind van de dag deelt lesblad 2b uit.
3. De leerlingen maken de zinnestukjes op het lesblad af.
4. Bespreek de opdracht na door een paar leerlingen kort hun verhaal te laten vertellen.

Over ruzie schrijven

Mijn naam is _____

Ik heb een keer ruzie gehad met _____

We hadden ruzie omdat _____

Ik voelde me _____

Toen hebben we de ruzie weer goed gemaakt. Dat deden we zo: _____

Je mag er een tekening bij maken.